

Genuri și Specii Literare

Introducere în Genuri și Specii Literare

Introducere în Genuri și Specii Literare

- **Genul literar:** categorie fundamentală a teoriei literare, grupând opere literare cu trăsături comune de structură, procedee estetice și modalități compoziționale de exprimare.
- **Specia literară:** subdiviziune a genului literar, definită prin particularități tematice, structurale sau stilistice. Speciile literare pot fi în proză sau versuri.

Principalele Genuri Literare:

1. Genul epic
2. Genul liric
3. Genul dramatic

Genul Epic

Caracteristici:

Prezența naratorului:	Structură narativă:	Personaje:
• Omniscient: cunoaște toate detaliile despre evenimente și personaje. • Subiectiv: oferă o perspectivă limitată. • Obiectiv: se limitează la prezentarea faptelor.	• Expozițiune: introducerea situației inițiale și a personajelor. • Intrigă: apariția conflictului sau a evenimentului central. • Desfășurarea acțiunii: dezvoltarea conflictului. • Punctul culminant: apogeul acțiunii. • Deznodământ: rezolvarea conflictului.	• Principale: centrale pentru acțiune. • Secundare: sprijină acțiunea principală. • Figurante: apar ocazional, fără impact major.

Specii ale Genului Epic și Opere Reprezentative:

Balada – Ex.: „Toma Alimoș,” „Miorița.”

Legenda – Ex.: „Cea din urmă noapte a lui Ștefan cel Mare.”

Basmul – Ex.: „Tinerețe fără bătrânețe.”

Snoava – Ex.: Anton Pann.

Poemul – Ex.: „Cântarea României.”

Epopoea – Ex.: „Iliada,” „Odiseea.”

Fabula – Ex.: „Câinele și cățelul.”

Schița – Ex.: „Momente și schițe.”

Povestirea – Ex.: „Hanul Ancuței.”

Nuvela – Ex.: „Alexandru Lăpușneanul.”

Romanul – Ex.: „Moromeții.”

Genul Liric

Caracteristici:

Subiectivism și introspecție: exprimarea directă a trăirilor interioare.

Muzicalitate și ritm: utilizarea ritmului, rimei și aliterației pentru a intensifica emoțiile.

Limbaj figurat și simbolism: folosirea metaforelor, comparațiilor și personificărilor.

Specii ale Genului Epic și Opere Reprezentative:

- Elegia – Ex.: „Trecut-au anii.”
- Oda – Ex.: „Odă ostașilor români.”
- Idila – Ex.: „Lacul.”
- Pastelul – Ex.: ciclul „Pasteluri.”
- Meditația filosofică – Ex.: „La steaua.”
- Satira – Ex.: „Satiră. Duhului meu.”

Genul Dramatic

Caracteristici:

1. Dialog și acțiune scenică: expunerea conflictului prin replicile personajelor.
2. Structura în acte și scene: organizare care ajută la structurarea acțiunii și a conflictului.
3. Prezența conflictului
 - a. Extern: între personaje, personaje și societate, sau personaje și natură.
 - b. Intern: conflicte psihologice sau morale în interiorul unui personaj.

Specii ale Genului Dramatic și Opere Reprezentative:

- Tragedia – Ex.: „Antigona” de Sofocle.
- Comedia – Ex.: „O scrisoare pierdută.”
- Drama – Ex.: „Năpasta” de I.L. Caragiale.

Notițele mele

Notițele mele

